

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1893. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 2 évre 6 kor., 4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő: **BILKEI FERENC.**
Segédszerkesztő: **KETSKÉS ELEK.**

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányzószobában.

Mi lesz?

Mi lesz valjon Tisza gróffal?

Rögeszméje ime megvalósult. Csak úgy van tanácskozás a parlamentben, ha ő megengedi és csak addig tart, amíg ő akarja. Az ellenvélemény tehát intézményileg van eltiporva. Vitának több helye nincs. A határozatok nem az érvek és ellenérvek összecsapásának kohójában forrnak ki. Tudás, bölcsesség, tapasztalat, hazafiság nem kell már oda.

Ezentul a kormányelnök kigondol mindent, feldolgozik mindent, elhatároz mindent és végrehajt mindent. Annyi feje lesz, mint egy sárkánynak, annyi keze, mint egy majomnak és annyi lába, mint egy ráknak. Nem szorul senkire. Egyesíti magában a kormányzást, a törvényalkotást, az ellenőrzést. A Ház általalok cirkuszmanége-zsá. Ő köztük fog állani négyes ostorral.

A jobboldali ajtón szomorú rendben vonulnak be a jól nevelt ökrök, lovak, kutyák, szamarak. Dicszurajuk kattanó, engedelmességük megható. Majom is van köztük. A baloldali ajtón meglancolt fenevadakat vezetnek be. Pauducok, tigrisek, oroszlanok, hiuzok, sasok, keselyűk, medvék. Az ostor pattog Tisza gróf mulat. A

jó nevelésű párt mosolyog, integet, hajlong és abroncsot ugrik parancsszóra. A durva beszútiak zugnak, morognak, csörgetik láncukat, csattogatják fogaikat és rázzák ketrecük vasát.

Alma, rögeszméje, fanatizmusa volt Tisza grófnak, hogy ilyen parlamentje legyen. Nos hát meglett. Alma beteljesült. Rögeszméje megvalósult. Fanatizmuscélt ért. Már most mi lesz?

Ez az ember minden áron fel akar jutni egy olyan hegy csúcsára, a hová magyar államférfi soha nem vágyott és megsemm próbálta felmenni. Ime feljutott. Tiport, rombolt, zuzott, csakhog feljuthasson. Félredobott minden akadályt, elgázolt minden ellenállást, a törvényt megszegte a jogot agyonverte, az igazságot kivégezte. Most a tetőn áll. Mi lesz?

Köröskörül mélységek tátonganak lábai alatt. Ha tovább hatol: mélységbe zuhan; ha visszafordul: mélységbe zuhan. Jobbról, balról, elöl, hátul, mindenütt széduletes mélység. A bizonytalanságnak, a zürzavarának a vérses bonyodalmaknak mélységei. Kellett ez? Mi lesz ott a tetőn azzal a szerencsétlen emberrel? Támad-e új rögeszméje — például, hogy szárnyakat képzel magának? Nem lehetetlen. A hatalmi tétől, rak nincsen határa.

Miért n volna neki szárnya, ha ő úgy akarja? Hiszen még a verébnek is van; sőt a denevérnek is van. Pedig ezek kicsiny, gyöngy, félnék állatok. Hogyan lenne a veréb és a denevér tökéletesebb, mint ő? Tiszta sor. Merőben tőle függ, hogy neki szárnyai legyenek. Már vannak is. Látjátok: már repül. Ott lebeg a mélység fölött. A szél ingatja. Előbb csak száll, azután esik, végre zuhan. Hová? A homályba, a sötéttségbe, az enyészetbe. Kiszjátékait befejezte. Volt; nincs.

Mi lesz hát? Ugyan mi lenne, ha valaki szétütné a koponyáját egy bástya falán? Mi lesz egy sáska-bogárral, ha szembeáll egy robogó vonattal? Pedig mi egy bástyafal és mi egy robogó vonat a magyar alkotmányhoz képest? Tisza gróf a magyar alkotmánnyal állott szembe. Történhet-e egyéb, mint hogy szétzúródik a szegény eszelős?

A magyar alkotmány őseréjében kételkedni: szentségtörés. Megtámadni a magyar alkotmányt: bűn. Tisza gróf ezt a szentségtörő bűnt követte el. Hitünk, bizalmunk, reményünk omolna porba, ha nem tudnók, hogy a bűnös meg fog lakolni. Nines itt se vitának, se kételynek helye. A bűnös vallott Cinkostársra, Perczelis önbeismerésben van. Egyik sem tagadja,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRSALMA.

A hatás.

(Szinhely egy kávéház, ameynek előterében Ratauit és Labouture félig tölt sörös poharak mellett ülnek és okkulisztikus tudományokról vitatkoznak. A háttérben egy magános hölgy az „Echo de Paris“-t olvassa. Két ur billiardozik.)

Labouture: Te hülye vagy, Ratauit! Ugy beszélsz, mint egy...
Ratauit (folytatva): És nekem vannak bizonyítékaim rá...

Labouture: Arra, hogy hülye vagy? Minek? Hiszen én elhiszem bizonyítékok nélkül is...
Ratauit: Csak ne humorizálj, kérlek. Nem áll jól neked...

Labouture: (A szemével hunyorgat.)
Ratauit: Ismétlem, kérlek, hogy a saját szememmel láttam és látták még százan én kivülem a szuggesztiónak ezt az érthetetlenül nagyszerű kísérletét. Érted?!

Labouture: Bizony Isten, nem értem.
Ratauit: (Csökönnyösen) Hónapokon keresztül hallgattam doktor Louisnak a felolvasásait a Charitében...

Labouture: Hiszen jó van no...
Ratauit: (Közél van a dühöngéshez.) És mindennap elragadtatva mentem haza...

Labouture: Nono!...
Ratauit: (Folytonosan jobban forr benne a düh, de mindenáron titkolni akarja.) Nagyszerű, hihetetlen dolgokat láttam! Dolgokat, amelyek a fantáziát tulszárnyalják. Dolgokat, amelyek bámulatba ejtenek, amelyekkel szemben nem tud az ember tagadni sem. Tudod?! Értsd meg ezt!...

Labouture: Jó! De most már igazán nem értem, hogy miért nem fogod be...
Ratauit: (Meglepetve.) Mit?...
Labouture: A szádát...

Ratauit: (Anélkül, hogy megzavartatná magát.) Egy napon láttam például, hogy egy hölgynek, akit — értsd meg ezt jól — akit a hallgatóság közül választottak ki, azt szuggerálta a doktor, hogy vegyen egy kóst magához, menjen le a kapu elé és szurja le a doktor kocsisát... És ugyanaz a nő sirt, nevetett, holtak tette magát, jökedvü volt, fudoklott... ahogy éppen a hypnotiseur akarta. Mindezt egy rövid parancsoló „akarom“ szója csinálta meg. Hát nem bámulatos ez?

Labouture: (Nevetve.) Hülye! Hülye, ha mondom!... Tiszára idiota...

Ratauit: (Végre kitör.) Te... Te... Hát nem hiszel?!

Labouture: (Nevetve.) Hallgass, Ratauit! Kérlek, hallgass! Mint barátod tanácsolom, hogy hallgass!...

Ratauit: (Dühösen.) Te... Te... vizi-puska...

Labouture: Kérlek, ne gorombáskodjál!... Ne engedd elragadtatni magad a fájdalomaidtól...

Ratauit: Engem nem a fájdalomaim ragadnak el, hanem a jogos és indokolt felháborodás! Mert persze! Te mindent jobban tudsz, mint a leghirebb szaktekintélyek is akik pedig ezekkel a bámulatra méltó tényekkel szemben kénytelenek letenni a fegyvert. Hanem hát látszik, hogy némely ember milyen korlátolt. Az akarat!... Az akarat a fő! Én mondom neked. A férfias, kemény akaratnak olyan ereje van, hogy még az anyagra is hat.

Labouture: Az anyagra?
Ratauit: Igen. Az anyagra.
Labouture: Ugyan ne nevettesd ki magad, kérlek!...

Ratauit: Fogd be a szádát! Te sokkal korlátoltabb vagy, semhogy tovább vitatkoznám veled és ez a gunyos mosolygásod kihoz a béketűrésemből!

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyeszeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárát a Megyeház-utcáról.)

Mindenemü úri-, női-, gyermek és egyenruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végaszuk, valamint ágynemü-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrovidebb idő alatti kiszolgálást ígerek.

Mai lapunk 4 oldal.

hogya megsértették a formát, vagyis a törvényt. Tehát feldúlták a jogrend egyensúlyát. Törvény fölé tették a többséget Hatalmi térbőlükben még meg sem számították, hogy van-e valóban többségük. De ha lett volna is?

Mióta szabad a többségnek eltiporni a törvényt? Hát a zsványoknak, ha fosztogat, nincs több joga, mint az egy aldozatnak. És ha tizenhatan vannak, avagy kétszázán akkor sincs joguk a fosztogatáshoz. Mire támaszkodik a zsvány? A nyers erőre Mire támaszkodik Tisza gróf? Szintén a nyers erőre.

A november 18-iki büntény irtóztatós perspektívát nyitott. Olyan ürügygel, a minőt Tisza gróf használt: nincs több tulajdon, mert azt a hatalom elveheti; nincs sajtószabadság, mert azt a hatalom befelthetja; nincs Magyarország, mert azt a hatalom bekebelezheti Ausztriába. Azzal az ürügygel beolvaszthatják a magyar koronát és rendjeleket verhetnek belőle a magyar kabinet tagjai számára. A geszti napszámok egymás között feloszthatják a Tisza gróf uradalmát, mert többen vannak. A gyármunkások beköltözhetnek az Andrassy-ut palotásorába, mert erősebbek a háztulajdonosnál.

Mi lesz hát? Az lesz, hogy a nemzeti közvélemény elsöpri a Tisza-kormányt.

Bartha Miklós.

UJDONSÁGOK.

— **Immaculata.** A jövő hetet megységünkünk rendeletéből az Immaculata conceptio megünneplésére szentelt az egyházmegye. A templomokban tartandó istentiszteleteken kívül az egyes intézetekben iskolai ünnepségeket is rendeznek. Így a Ferenc József nőneveldeben és a belvárosi polgári leányiskolában. Az előbbinek sorrendje:

1. „Nyitány” Szentiván c. M. Mendelsóhtól. Zongorán 4 kézzel eladják: Leéb Erzsi és Mariska k. a. 2. „Gloriosa.” Alkalmi szingurab Rosty Kálmántól. Eladják az

Labouture: Ne igazsá magad . . .

Ratcuít: Végre is az már utálatos, ha egy ember a tényeknek sem akar hinni. Nem akar hinni olyan ténynek, amelyeket a tudomány sem tagad. Igen! (Ünnepélyes páthosszal.) Igen! Mert az emberi lélek jelenségei révén nyilatkozik meg az istenség hatalma, ami az egész mindenséget kormányozza . . . Ne nevesz, ember! . . . A te vihógóság ugyem fogja ezeket a titkos kinyilatkoztatásokat nevétségessé tenni. (Dühösen az asztalra üt.) Azért is mondom, hogy az ember a teremtés koronája! . . . Erted?! . . .

Labouture: De előbb jön a ló!

Ratcuít: (Öklével az asztalra sujt.) De a mindent ennek a cudar világnak! En mondom, hogy az akarat uralkodik mindenen felett. Vizsgáljuk csak objektív nyugalommal a dolgot. (Ugy ordít és veri az asztalt, hogy kívül megállnak az emberek.) Leszel szíves példátul megmagyarázni nekem, hogy mikép történhetik az meg, hogy ha egy lorgnont a zsinórjánál fogva felfüggesztünk és azt sokaig mereven nézzük, egyszerre észrevesszük, hogy lassan megmozdul, inogni kezd és magától jobbról balra csavarodik, vagy balról jobbra, ahogy éppen „parancsolják neki”. Hogy van ez? Na?! . . .

Labouture: (Hangos kacagásban tör ki)

intézet növendékek 3. „Magyar Rhapsodia.” Liszt Ferentől. Zongorán játssza: Kallenecker Iona k. 5. „Intermezzo.” A parasztszűrés című operából. Massagnitol. Zongorán és harmóniumon eladják: Leéb Erzsi és Mariska k.

A polg. leányiskolai ünnepség programja:

1. „Nagyasszonyok hazánk reménye”, Éneklők: a növendékek 2. „Üdvözölje Mária”, költemény Rudnyánszkytól, Szavajja; Weizenfeld Iona l. o. n. 3. „Mária méhé”, Pócsi legenda, Szavajja; Kuthy Iona II. o. n. 4. „Mária képe”, Pócsi legenda, Rudnyánszkytól, Szavajja; Szauer Mária II. o. n. 5. „Mária gyermekének fogadása”, Éneklők: a növendékek 6. „Nagy Lajos”, költemény Rostyól, Szavajja; Kövessy Rózsa III. o. n. 7. „A szepőtelen Szűzhoz”, költemény Rostyól, Szavajja; Frycaj Mária IV. o. n. 8. „Magyarok Nagyasszonya”, költemény Rostyól, Szavajja; Kis Emilia II. o. n. 9. „Omni die”, Éneklők: a növendékek 10. „Ave Maria”, költemény Rudnyánszkytól, Szavajja; Skalka Hilda I. o. n. 11. „A Celli búcsú”, költemény Endrődytól, Szavajja; Jankó Leopoldina IV. o. n. 12. „Immaculata”, költemény Szentivántól, Szavajja; Székely Irén 13. Üdvözölje beszéd. Püspök ur O Máltóságához, Elmondja: Sipos Etelka IV. o. n. 14. „Boldogasszony anyánk”, Éneklők: a növendékek.

— **Az Oltáregylet** szokott havi miséje dec. 4-én d. e. 10 órakor, a szeminariumi templomban tartatik meg.

— **A Belvárosi kath. kör. új tagjai.** Legutolsó közlésünk óta nem kevesebb, mint 29 új tagot vett fel a kör választmányja. Ezek:

Kovats Sándor győgy-szerész, Walper Dezső sárkeresztúri jegyző, Szádvai László keresztesi kasznár, Simon Róbert kisvenyimi gazdatiszt, Kettinger Vilmos jav. int. családó, Hesz Jenő D. V. tisz. Komáromy Mátyás p. ü. számtiszt, Szabó Bakos András v. b. t. kereskedő, Ramprecht Antal, veszprémi püsp. jószágkom. ny. dr. Knedl István p. ü. jogalmazó, Kniesz Ferenc tanító, Angeli Odón jogszigorú Luttor Sándor könyvelő, Csikos Nándor kereskedő, Ifj. Libhardt János építész rajzoló, dr. Kégl Károly árv. úrnök, Hampék Endre törv. joggyakornok, dr. Kecán Livius orvos, Kralovits Imre kir. adóoszt. Zalay Mihály fogm. igazgató, dr. Bárdos Gy. József fogm. tanár, Csáder Géza tanító, Zoltán Odón kir. mérnök, Madarász János tek. pénztáros, dr. Mentler Jenő körorvos, Lintner Sándor ügyvédjelölt, Andriszék János s. ltkész, Pausch Ráfalv. ipariszkolai igazgató és Füzy Árpád tanító.

— **Iskolaszéki ülés.** Ma d. u. 3 órakor az iskolaszék Dieballa György elnöklete elalt ülést tartott. Elnök üdvözölte a megválasztott új iskolaszéki tagokat: Havranek József polgármestert és Zalai Mihályt. Majd betérjesztette az elemi iskolák igazgatói állásának különválasztása iránti indítványát, a mit az iskolaszék hosszabb vita után el is fogadott. Végül Hang Máriát az elemi iskolából a polgári iskolába helyezte át az iskolaszék Námessy Etelka helyébe.

— **Bizalom.** A székesfehérvári szabadelvű kör is bizalmat szavazott Tiszának. Hogyan? Összejövénnek négyen. A hívek, a ragaszkodók. S mikor együtt valának, becsukták az ajtót. Sőt hogy a hold ok nélkül bele ne nézzen a kártyájukba: az ablakokat is. Aztán összedugták a fejüket s elhittették egymással, hogy ők bizalommal vannak Tisza István iránt, a magyar nemzet jövővé, erős karmu géniusza iránt. De hogy a nagy bizalom valahogyan kámforra ne váljék, siettek azt meg-táviratozni Tisza Istvánnak, a ki most büszkén düllesztli a mellét, hogy Székesfehérvár, az ősi város mellette foglalt állást.

Az egyesült ellenzék pedig büszkén lobogtatja a lobogót, mert tudja, hogy vele lesz Fehérvárott mindenki, a kit az önkény nem tart járom alatt.

— **Az Úr hajlékának.** Lélekemelő ünnepély folyt le a múlt vasárnap Vereb községben. A katolikusok egyszerű, de kedves temploma egy új disszel gazdagodott. Jézus szentséges szívének egy buzgólelkű tisztelője régi vágyát valószínűtlen meg, midőn egy kedves, szép Jézus-szive szoborral ajándékozta meg az Istenházát. Beleznay István c. kanonok esperes-plebánus d. u. meghatározó ünnep keretében megoldotta a szobrot s lelkes beszédben szólva annak mélyes jelentőségéről, átadta a hívek tiszteletének. Ugyanekkor áldott meg egy vioaszinű selyem pluvialt s négy hozzátartozó ministrans-ruhát. A két nemes lélekért, kik az Úr hajlékának földszítésére ismét szaporították áldozataik számát sok szív buzgón imádkozott s az Úr bizonyára meg is fogja hallani könyörgéseiket.

— **A zenekedvelők egyesületének hangversenye** iránt általános az érdeklődés városzerte. A holnapi választmányi ülés fog véglegesen határozni a hangverseny napjának megjelölésében, a mely e hó 10., vagy 11-ére van tervezve. A hangverseny ingyenes lesz, azonban csupán az egyesület tagjai, illetve azok hozzátartozói jelenhetnek meg azon. A hangverseny műsora már össze van állítva, a következő számközl fog az állani.

1. Előjáték „Libusa” c. Jalmüböl . . . Smetana Frigyes.
2. „Morcein de Concert” (79. mű) zongorára nagy zenekar kísérettel . . . Weber C. M. Zongorán: Sch w a r z b a c h Fióra urbólgy.
3. a) „Largo” hegedű-szóló, előadja: Tom m Bala hegedű-művész . . . Hindel G. F. b) „Mancell és Barcarolla” Hoffmann messi c. daljáték-ból . . . Offenbach J.
4. **Hudolati induló** „Sigurd Jorsalfar” című zenekölteményből . . . Grieg E.

Ratcuít: En hülyültem meg? No hát most szétmorzsollak!

Labouture: Kérlek allassan, csak morzsolj szét, ha neked az jólesik.

Ratcuít: Látod azt a hölgyet, aki ott hátul ujságot olvas?

Labouture: Látom.

Ratcuít: Ugyebár az most éppenséggel nem gondol rém?

Labouture: Valószínűleg nem.

Ratcuít: Helyes. Már most én bebizonyítom neked, hogy én kizárólag az akaraterőmmel kényszeríteni fogom, hogy hagyja abba az olvasást és nézzen rám.

Labouture: Te ezt megteszed?

Ratcuít: Igenis megteszem.

Labouture: Te kényszeríteni fogod azt a hölgyet, hogy rád tekintsen?

Ratcuít: Igenis kényszeríteni fogom, még pedig egy percnél rövidebb időn belül és pedig anélkül, hogy szóval, jellel vagy bármilyen feltűnő mozdulattal vonnám magamra a figyelmét.

Labouture: (Hüvösen.) Lehetetlen!

Ratcuít: Hát fogadjunk!

Labouture: Elvesztéd a fogadást!

Ratcuít: Az az én bajom lesz.

Labouture: Hát jó! All husz frank!

Ratcuít: Tartom! És most figyelj! . . .

(Ratcuít visszadől a széken és átható, melev, szuggesztív tekintettel néz a hölgyre, ak azonban abszolúte nem zavartatja magát az olvasásban. Ratcuít minden akaraterjét koncentrálja, a hatás azonban ugyanaz marad.)

Labouture: (Gunyosan.) Nagyszerű! Mesés! Igazán nagyszerűen mesés!

Ratcuít: (Hangját elnyomva.) Hallgass! Zavarod a befolyásonat. Most! . . . Most! Már kezdődik! Erzem! Mindjárt meglátod. Vigyázz!

Labouture! (Halkan.) Akarom! . . . Akarom! . . .

(Ebben a pillanatban az egyik billiárdozó ur leteszi a dákót és odalép Ratcuítéhoz.)

A billiárdozó ur: Mondja csak, kérem, meddig szándékszik még a feleségemet fixirozni?

Ratcuít: Mit? Hogy? Hát ez mit akar itt?

A billiárdozó ur: Azt mindjárt megmutatom önnek, hogy mit akarok! Mégis csak szemtelenség egy tisztességes asszonyt így molesztálni! . . .

Ratcuít: De . . . De . . . De . . .

A billiárdozó ur: (Utánozza.) De . . . De . . . De! . . . Semmi de! Maga egy hitvány fráter!

Ha a feleségemre még egyszer rá mer nézni, letűm a derekát! Erti?! Na! . . .

(Elvonul. Hosszu szünet.)

Labouture: (Nevetve.) Szabad talán a husz frankomat kérni?! . . .

Franciából: —s.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dúsan felszerelt raküromat a legfinomabb öszi és téli angol és hazai szövetekből. Vállalkozom miudennem úri, egyen- és pápi-ruhák legutányosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. Vidékre próba nélkül.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainak, gyermekidült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.** Emeli az étvágyat és a testület, elávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4-koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alant: ceggel-legyen ellátva.

2795

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

52-22

— **Furcsa!** Valaki azt írja nekünk a vidékről, hogy az iszkaszentgyörgyi uradalomban vasárnap megtoldják a napszámok munkabérét. Hétköznap kevesebbet kapnak a makkot iltetők, mint vasárnap, mert az uradalom akkor 10 fillérel magasabba taksálja az Ur napján végzett munkát. Szélid szóval: ostoba és érthetetlen, sőt hihetetlen eljárás ez. Vajjon van-e csak egy párnyi okosság az olyan intézőségben, a ki a mostani világban cselekszik ilyet, mikor a vad szocializmus talicskájához pénzrel vezeti el a szegény embert az Isten házából. Egy áll csak az anarchia utjába: a vallás — és van olyan obskurus vezető ember, a ki ezt meg semmibe se veszi. Ismételtelen mondjuk, hogy furcsa, sőt hihetetlen dolog ez a vezető emberek közül.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A székesfehérvári belvárosi kisdödő-egyesület f. hó 4-én d. e. 11 órákor, saját házában rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: Merzich Lajos eltávazása folytán üresedésbe jött ellenőri állás betöltése.

— **A szegény gyermekekért.** A tél ridég, szigorú haraggal támadott reánk. A november már decemberi köntöst öltött s torzongva gondolunk arra, mit művel velünk a fehérbundás, jégtől, zuzmarától csillogó zsarnok a tavaszig. Talán nem is annyira magunkra, mint inkább azokra az apró gyermekekre gondolunk, a kik hiányos ruháskákban kénytelenek elszervezni a könyörtelen tél zsarnoki hatalmát. Mi lesz azokkal az apró kis csemetékkel, a kik kékre-zöldre fagyott kacsókkal hadiregnek? Kétszeresen jól esik ilyenkor hallanunk a jótékonyaság puhaszárnyu, melegsivű angyalairól. A fehérvári jölekek, a növevények nemessivű apostolnői igazán magasztos hivatást töltöttek be az idén a jötevésben s annyi jót tettek s annyiakkal, hogy tisztelettel kell előtűk meghajolnunk. Hasonló hirt hallunk a nemeslelkű Wimpfen Szigriédné grófnőről, a ki ercsii uradalmanak öt pusztaján, u. m. Göböljárason, Alsó- és Felsőbesnyőn, Agszentpéteren, Rácszentpéteren és Sínatelepen a cselédség gyermekei közül 82 apróságot öltöztetett ut meg ruhába. A fiuknak teljes öltözet ruhát és csizmát, a leánykáknak al- és felső ruhát és egy pár csizmát ajándékozott. Az átadás megható ünnepszé közt történt. A jölelkű grófné maga is akart gyönyörködni az ártatlan gyermekek örömeiben s a boldogságtól áradó gyermekeket maga elé vezettette. Schoderbeck Lajos lelkes könnyekig megható beszéddel köszöntö meg a nemessivű grófnő jötevényaságát. Mi pedig örömmel regisztráljuk e kedves hirt, mint a kereszténység szellemének megnyilatkozását.

— **Szivtelen anya.** Orbán István velencei szegény napszámos felesége tegnap (30-án) kora reggel utnak indult a szomszédos puszta, hogy valami napszám után nézzen, mellyel kenyerét megkeresse. Fázott a fiatal asszony és éhezett. Neki estig nem ad kenyeret senki, neki estig a mindennapi kenyér csak óhajítás. Ettől-e — vagy a meisző hidegtől — ki tudná megmondani — könnyei végig pergett arcán s kendőjére hullva gyöngyszemkékké fagytak. Abban a kendőben szorongatta magához kis gyermekét. Sirt a kis jószág s anyja, hogy gyorsabban érje el a pusztát, leterít az utról s a fagyos szántáson át bugdacoslt a Pillitz-tanya felé. A pusztá határán van egy kis erdőcske, melyet midőn elért — keserves gyermeksírás ütötte meg füleit. Néhány lépéssel

odább pedig egy vén fa tövében talált egy kis porontyot a fagyos földön elhagyatva, óra járásnyira minden lakott helytől. A szegény asszony látva az elhagyott kis gyermeket, felsóhajtott: szegény embernek szegény a szerencséje! Tömött bugyelláris helyett kitért gyermeket találtam! Közelebből vizsgálva, szomorúan látta, hogy a gyermeknek nincs selyem ingecskeje hercegi koronával, de van roppantul kitéjtett tüdeje, hatalmas torka, mellyel ugyancsak hangosan tiltakozik a mostoha bánásmód ellen. Nyakán egy papír szelvet talált ezzel az irással: „Tizenhat éves vagyok — nem tudom tovább elartani — a neve Jancsika.“ Orbán Istvánné sóhajtott egy nagyot, oda tette a kendőbe a félig dermedt Jancsit a magáé mellé s visszafordult kiténczének. A községében elmondta az egész dolgot, s befejezte ekkép: „Kérem a bíró urat, irassa a nevemre Jancsikát.“ A bűnös anyát keresik.

— **Utonállók.** Balikó Mihály sörédi lakos a napokban Bodajkon járt. Hazafelé menve boldog mosoly ilt az ajkán, hiszen csinos summáskát vitt a bodajki hitelszövetkezetből, a mely a mai nyomorúságos viszonyok közt istábul fog neki szolgálni. Alig ért azonban a bodajki hegy mellé, egy nagy csomó, körülbelül 20 emberből álló csorda került eléje, a kik a szőlőből jövet, dülöngve, ordítva nekiestek az egy szál magyar-nak. El is rakták emberül, hogy szegény alig tudott a lábán elvánszorogni. Nagy panasszal elmondta azután a fájdalmas esetet, de — levelezőnk szerint — följelenteni nem merte támadóit. Félt talán azok boszujától, vagy az elüljáróság gyengeségétől. Akármiert tette, de rosszul tette, mert a bodajki elüljáróságnak kötelessége megterolni az ilyen gazságot, akárki követte is el s még ha nehezére esnek is. Hol lenne a közbiztonság, ha az ilyen gazság büntetlen maradhatna.

— **Móri hírek.** A móriak nagy reménységgel néznek a jövendő elé. A mint már hírül adtuk, drága pénzen pompás épületet szereztek, a hol tanyát talál majd a kath. kör, a fogyasztási- és hitelszövetkezet, a legényegylet, sőt a pincészövetkezet is. A hit és szeretet tanyája a város központján, mindenkihez közel áll és sokat jósol Mór haladásában. Csak egyvel nincsenek a móriak kibékülve: hogy lassan halad az építés. Levelezőnk egy egész lítiára való fohászokodásban nyilatkozik róla, mi azonban csak röviden az utolsó slagvortot ígattuk ide: Egy-két év múlva beköltözhetik a szociális munkásság új otthonába. . . . ha addig be nem fagy a malter és a móriak türelme.

A **móri szivrel** — mint megirtuk már — remekül sikerült. Most már persze csak a bort szállító kocsiak hosszu sora tesz róla tanuságot. A legények verednek, az orrok piroslnak, a borkereskedők pedig igyekeznek rajtuk segíteni, a mennyiben még Sopron vidékéről is jönnek a móri bor után. Az ár is elég tisztességes: átlag 50 fillér. Csak egy a baj, hogy az iltet lebonyolítása az ágensek kezében van, a kik hektoliterként nem elégszenek meg 1-2 kor. rebachhal, hanem négyet követelnek s a szegény móriak kénytelenek beadni a derekukat, mert másként képtelenek tudni a drága nedűn. Hiába! ez a szervezetienség átka. De hát ez tanítja meg a móriakat a szövetkezésre, a melyet a leendő pincészövetkezetnél fognak nyelbeütni. Csak készen volna már!

— **Csalóbanda.** Egyik laptársunk feljelentésére a bpesti kapitányság egy nagyobb kaliberű csalóbandát csipett nyakon. Hogy mi is megemlékezzünk erről, annak oka abban rejlik, hogy azon vidéki lapok között, amelyeket az a csalóbanda becsapott, — bizonyos fokig — mi is szereplünk. Ez a banda ugyanis csaknem valamennyi vidéki lapnál adott fel egy „Meller Lajos és Tsa, Samuel Bertalan és Lang Samu bankbizományos“ féle hirdetést, „pézt, személyhiteit“ ígért gyorsan és diszcreten köztvetíteni. Mi elég hamar észrevettük, hogy mivel van dolgunk és csupán Meller Lajos és Tsa „cég“-nek sikerült becsapnia bennünket pár hirdetés erejéig. Azonban nem lehetetlen, hogy a nagyközönség kára sokkal érzékenyebb. Eddig ugyanis kültük, hogy mintegy 20-30 ezer koronát zsebeltek be a gazemberek. Elég szomorú, hogy a kereskedelmi hatóság annyira yatra, hogy ilyen fúrfgos szélhámosok hónapokon keresztül csalhatják a gyanútlan embereket. A lapoknak nincs módjukban azonnal leálcázniok a gazembereket, de a hatóság nem csak akkor ébredjen öntudatra, amikor e nem létező cégek tulajdonosai már Amerikában vannak!

— Rövid hírek.

A **gyermekek réme.** A tél nyomában járnak a gyermekek gyilkosai. Ettyeki levelezőnk értesít bennünket, hogy az ottani óvodát kedden be kellett zárni az ott uralkodó difteritisz miatt.

Vadászat. Pátkai levelezőnk értesít arról a pompás vadászsákmányról, a melyet a pátkai vadásztársaság e héten ejtett. Az első napon 238, a másodikon 220 nyul került terítékre. Levelezőnk megjegyzi, hogy ily dús eredményre Pátkán még azok a bizonyos lögőrebb emberek sem emlékeznek.

Ejféli vendég. Özv. Jámbor Józsefné tegnap a rendőrségen feljelentette sógorát, Domján Józsefet, hogy az előző éjtel fogszével tört be a házba, őt szidalmazta, a nála lakó Tóke Ferencet pedig agyon akarta verni. Domján a rendőrségen tagadta ezt. Annyit azonban beismer, hogy ott járt és sógorasszonyát összeszidta, mert egy idegen fiatal emberrel egy szobában lakik. A nyomozás folyik.

A vasut tolvajai. A vasuti I. oszt. szakaszokban tudvalevőleg csipketakarók is vannak ilyen takarókat árult két fiatalember a napokban. Simon Jánosné feljelentette az esetet, de a tolvajok még nem kerültek kézre.

Orsz. képviselő vád alatt. Eötvös Bálint dr. orsz. képviselőt, akit a váli kerület választott meg „nagy lelkesedéssel“, a törvénytársak vádta-nácsa család miatt vád alá helyezte. Tárgyalás december 5.

Ebmarás. Bohóczy Erzsébet 12 éves leányt (Sziget 12.) egy kutya megharapta. A leánykát felvitték a Pasteur-intézetbe, a kutyát azonban a harapás óta hiába keresik.

Lopott ruha. Janny Ferenc móri lakos a napokban Frey György móri legényen a saját ruháját ismerte fel. A csendőrség meghette a tolvaj ellen a feljelentést.

Piaci árak: Buza 19.40—19.60, rozs 14.40—14.50, árpa 13.60—14, zab 13.60—14, új tengeri. 14.20.

Német társalgásra, zongora- és kézimunkaoktatásra ajánkozik e téren gyakorlattal bíró uriaszony. (Cím megtudható a szerkesztőségben.)

Legelegánsabb cipők

készülnek Csucs István kitűnő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindennemű lábbeliekből, melyeknek kitűnő minőségeért felelősséget vállalok. Leghíresebb angol cipőkrémek és cipőfénymazak. Raktár Székesfehérvár, Nádor utca (Eisenbart óras mellett.) 52-32

2729

Az Egyházmegyei Könyvnyomdában egy jó házból való fiú tanulóknak felvétetik.
Bástya-utca 7. sz. házba — Madaras kert — eladó. Tudakozódhatni Székesfehérvári Kereskedelmi Banknál.

Bor-eladás zárt palackban.

Uj bor literje . . .	28 kr.
Asztali bor " " . . .	32 kr.
Rizling " " " " . . .	36 kr.
Vörös " " " " . . .	40 kr.

Németh Jánosnál, Simor-utca 37. sz.

Színház.

Kedd, nov. 29.

Orpheus a pokolban. (A színlap legtetején: Offenbach remek zenéjű operetteje, mely az összes bel- és külföldi színházakat diadallal járta be.) Nos, ez a remek zenéjű, diadalmas operette Székesfehérvárott hatalmasan — megbukott. Megbukatta először a szereposztás, másodsor a szövegkönyv, harmadszor a silány díszlet, negyedszer a távollevő közönség, ötödször a színészek igrizmusai. Ennyi buktató erővel szemben hiába irt Offenbach „remek zenét,” őt magát is pokolba kívánta a direktor a székesfehérvári közönséggel (t. i. akik nem voltak ott, azokról szól az ének) egyetemben. Hogy a hangulat teljes legyen, mi, akik végighallgattuk, magát az igazgató urat (no meg a „ripacsokodókat”) óhajtott Plutóhoz elküldeni — tanálmányutra. Sziklay Szerénának kétségkívül jobb hangja van, mint sok operette-primadonnának, de ez még nem jelenti azt, hogy a „ndanszirozásra is alkalmas. Végre is Káldy Mariska a koloratur-primadonna? Nem hagyhatjuk szó nélkül azt az izetlenkedést, amit a színészek a darab agyoncsapásában véghez vittek. Furcsa okadatolás az, hogy: ha kevés a közönség, akkor minden szabad. Jó, a telt ház felhangolja a színészeket; de azok, a kik bukásában is vonzódnak a darabhoz és a szereplőkhöz, annál jobban megérdemlik a jó eladást.

Részletnkbe nem bocsájtkozunk, de ennyit mondani kötelességünknek tartottuk.

Szerda, november 30.

Cyrano de Bergerac. Hogy Rostand világhírű drámája újdonság volna, azt tagadjuk, mert 1897-ben megírta, és Ábrányi Emil még 1899-ben magyarra fordította. — Tény azonban, hogy nálunk még nem került színre. Mindez azonban egy cseppet sem von le a darab értékéből. Rostand Edmond, a romantizmus lelkes művelője, rövid idő alatt világhírré tett szert, és ezt jórészen a fentí darabnak köszönhetette. Születése helyéről, Marseilleből 21 éves korában került Párisba, 26 éves korában kiadta első verskötetét, de minden nagyobb siker nélkül. 1894-ben Les Romanesques címmel egy 3 felvonásos vígjátékot írt. Innen számítják hírnevességét. Három-négy évre rá már világszerte beszéltek róla, olyan óriási sikert aratott Cyrano de Bergerac-jával. Ezt a gyönyörű romantikus drámát páratlan sikerrel fordította magyarra Ábrányi Emil.

A darab meséje Savinin Cyrano de Bergerac 17. századbeli francia költő élete körül forog. Cyrano, aki Párisban, 1619-ben született, mindössze 3 kötet verset hagyott hátra; de így is elég szép nevet biztosított magának a francia irodalomtörténetben. Fantasztikus, de amellől élték és szellemes verseim felül féltelen természet. is névezetes alakká tette őt. Kortársai szerelmestől több párbaja volt. Egyébként sem volt szép, de tünelményesen nagy orra valósággal elrejtötte. Aki az orrára célzást mert tenni, azt szíveskaszabolta. Rostand szellemóriássá teszi őt, és bámulatos önfeledő dráma hőssé avatja. Történelmi alapon építi fel a szerző meséjét, de itt — a darab kedvéért — azért egy kicsit megváltoztatja a történelmi tényeket. Nálunk az „idealizált zsidó” járja, Rostand a „barát csuhával” izellenkedik. Végre is francia. Azonban e hibája mellett is érdemes megnézni ezt a drámát.

Cyrano (Benedek Gy.) örülten szereti unokahugát, Roxane-t (Haraszi Mici), de nincs semmi reménye, hogy érzelmi viszonzásra találjanak. Roxane levelet ír neki, melyben találkoztól kér tőle. Cyrano végtelenül boldog perceket él a találka elején, mert azt hiszi, hogy a tündérszép leány férfinas bátorságúért és lángelkéért szerette meg őt. Csahhogy hamar meg kell tudnia, hogy a leány nem ő róla beszél olyan rajongással, hanem De Neuville Christian-ról (Gergely L.) A csalódott szívű Cyrano nem tud ellenállni Roxane kérésének, aki megígérte vele, hogy Christiannal soha nem viv párbajt. Cyrano Christian pártfogójává lesz. Kölcsön adja neki lángeszét, fepkölt szellemét és lemondással hallgatja, mikor a leány rajongó lelkesedéssel beszél az ő szerelmének nagy szelleméről. Guiche gróf (Cserny B.) régóta üldözi Roxane-t szerelmével. A leány nem mer a grófnak nemet mondani, mert az Christian parancsnoka. Találkát ígér, de kicsikarja tőle, hogy a kadétkok százada ne menjen csatába.

A darab egyik legszebb jelenete: az erkély-jelenet. (Jó lesz egy kissé jobban vigyázni, mert itt egyetlen szónak sem szabad komikusan hatnia.) Cristian és Roxane először cseveghetnek zavar-talanul. Az ifju nagy kudarcot vall, amikor a szerelméről kellene beszélnie. A szellemtelenség lehangozza Roxane-t, sőt ott is hagyja az ifjut. Besötétedik. A vergődő Cristian Cyrano menti meg. Az erkély alá áll, úgy sugja neki a szerelmes szavakat. Később, hogy a dolog könnyebben menjen, ő maga áll helyére és gyönyörű szavakban beszél a szerelméről. A leány újra fel-lángol. Végezetül a költő szellemének varázsától megittasult leány karjaiba zárja, erőkökkel halmozza el — Cristian, akit Cyrano maga helyett felköt.

Ekközben megérkezik a gróf, őt azonban egy barát előzi meg, akit egy levéllel előre küldött. A levélben a gróf jelzi jöttét, de a fufangos leány azt olvassa ki belőle, hogy őt és Christiant a barátuk össze kell adnia. Ezt a barát meg is teszi, s mire a gróf megérkezik, Roxane és Christian hitvesek. Mit tehet dühében, visszavonja ígérését, s a csapatot harcra vezényli. A félórás férj a csatára megy.

Cyrano mindennap kétszer is ír az ifju feleségnek — Christian nevében. Roxane végre nem bír szerelmének parancsolni, odamegy a harctérre. Ekkor látja Christian, hogy a feleség nem őt szeret, hanem Cyrano lángelkét. A tűzbe megy, elesik. Roxane meggyászolja mint n. gy. szellemet.

Cyrano 14 évig jár vigasztalni a bánatos özvegyet. Egy baleset folytán súlyosan megsebesül. A rendes időben azért mégis elmegy. Közeli van a halálhoz, s ekkor Roxane megtudja, hogy amit Christianban szeretett az Cyrano szelleme volt. A költő meghal, de boldogan, mert a szeretet nő csókja ég ajkán.

Remek alakítást nyújtott Benedek Gyula és Haraszi Mici, azonban a többi szereplők is megállták a helyüket. Azt hisszük, a közönség mindenkor meg fogja tölteni a színházat, amikor ez a darab kerül színre.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

6 . . . . . s. Ne tessék mindjárt haragudni. A mint látja bennünket is megilletett a szép és meglátó ünnepély és nem akartunk csak egyszerűen a tények regisztrálásába belelenni. Olyan szép és hangulatos dolgot ez. Szombaton es kedden azonban kizsoruat a nagy szagahalmazban. Ha látná,

hogy mennyiszor küzdünk a hely száik voltával, nem zsem-beskednek. Ilyenkor azok a hírek, a melyek nem okvetlenül vannak időhöz köve — illetőleg: a melyektől nem kell félünk, hogy valaki elírja az orrunk elől — azok pihennek egy kicsit, hogy ünnepebb köntösben lássanak napvilágot. Az áttérési híre vonatkozólag megjegyezzük, hogy nagyon sokan és nagyon belső emberek abban a véleményben vannak, hogy ezek a hírek szorosan nem érdeklík a nagyközönséget. S mivel ezt a véleményt már többször hallottuk, ezért nem tettük közzé azt sem. De ezért ne tessék haragudni. — Kérünk azonban tárcát. Rövidebb, egy-egy lapszámra való az ön szép betűihez hasonlók többször szerettek már kelle-mes szórakozást olvasóinknak.

Bor eladás.

Sárszentmihályi gazdaságban gróf Zichy Jenő saját termésti hegyi fehéris és vörös ó fajborok egy Hltreu felüli mennyiségben a vevő hordóiba átfelve eladók | — | — |

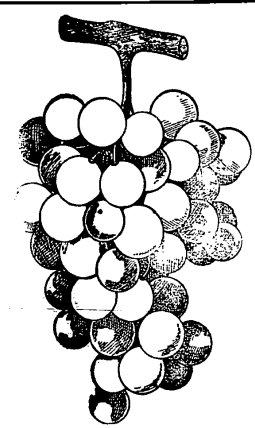
Tudakozódhatni: gróf Zichy Rafael gazdasági intézőségénél

Sárszentmihályi, Fejérmegye. Vasutállomás helyben Fejér-Zichyfalva. Ügynökökkel nem tárgyalunk.

2877 15-5

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak! Legolcsóbb árak!

2902 20-3

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett tésült.

Egy javításra szoruló, de használható 8 lóerejű cséplőgépgarnitúra, továbbá 1 Clayton és Shuttlewort-féle cséplőszekrény magában fölötte jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett kapható: HANZÉLY JÁNOS szent-andrási gazdaságában, posta Bölcseke Tolna megye.

2915 3-1

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.